

Ukeoversikt 15-10-1942

ØSTFRONTEN: For fjorten dager siden meldte Hitler med brask og bram at Stalingrad stod for fall. I dag, 2 uker senere, er stillingen den at tyskerne framleis forblør foran Volgabøen, mens vi står ved innledningen til 12. uke i verdenshistoriens største og blodigste slag. -- Både strategisk og offisielt uttalt i Wilhelmsstrasse tyder det på at tyskerne har gjort visse endringer i taktikken. Forklaringen til dette er at den russiske motstand i selve byen er ubrutt samtidig som Timosjenkos store avlastningsoffensiv fra nord truer tyskernes venstre flanke.

Slagfronten er meget lang og faller i tre hovedavsnitt: området syd for byen, selve bykjernen og endelig områdene nordvest for byen mellom Volga og Don.

Syd for byen veksler angrep og motangrep, og russerne har kunnet notere endel framgang: 11-10 og 14-10 ble det meldt at tyskerne var drevet bort fra to viktige operasjonsbaser. --- I selve byområdet har kampene i de 14 dagers tid vært konsentrert om de nordlige fabrikkstrøk. De veldige fabrikkene er bygget ut til veritable festninger. På østsiden har tyskerne russerne satt opp en mengde store og små batterier som med fordel griper inn i kampene. På Volga opererer små russiske kanonbåter som også er til stort dry for tyskerne. Disse båtene frakter også det nødvendige materiell de beleirede forsvarere.

For et par dager siden meldte russerne at det var tegn som tydet på at tyskerne trakk tropper bort fra Stalingrad for å kunne møte den økende trussel fra Timosjenkos tropper i nordvest. -- Etter noen relativt stille dager som russerne med stor fordel har utnyttet, blusset kampene opp igjen mandag. Likevel er ikke angrepet lenger så konsentrert som før. Stridene i det siste har vært mer særkjennet ved patruljevirkosomhet og artilleridueller. Det er dette tyskerne kaller "småkrigen i Stalingrad." Men heftighet og villskap har det ikke manglet på. Kampene foregår ikke bare fra gate til gate og fra hus til hus, men også fra etasje til etasje og fra rom til rom kan korrespondenter, frotelle. --- I følge de aller siste meldinger har russerne også i byen drevet tyskerne endel tilbake. Likevel er stillingen ennå ytterst alvorlig for de russiske tropper.

På nordvestfronten fortsetter Timosjenko sitt press mot tyskernes venstre flanke. Tyngdepunktet i kampene synes å være flyttet bakover til Donfronten mellom Voronesj og Kletskaia. Og Timosjenko skal på visse steder ha gått over elven. -- Framrykningen foregår meget langsomt, men betegner en ytterst alvorlig fare for tyskerne.

Om selve slaget sier B.B.C:s militære målsmann at tidsfaktorene i Stalingradslaget har brakt hele årets feltog til et vendepunkt. Det er tydelig at tyskerne ikke lenger kan tenke på å rykke videre fram i år selv om Stalingrad skulle falle. Det er blitt for sent på året til at noe slikt kan tenkes gjennomført. Fra alle krigsavsnitt meldes det om at det er blitt svært vått og kaldt. -- Det ser ut som om tyskerne har tenkt å lage en forsvarslinje her som et ledd i vinterplanene. Men sammenlignet med forrige vinter blir ikke fronten denne vinter så gunstig for tyskerne: De har fått 1 000 km. mer å forsvare, dels under meget vanskelige forhold. Den russiske vinteroffensiv som sikkert vil komme, kan da lett finne sårbare punkter i den tyske vinterlinje.

Den samme målsmann framhevet videre at strategien i vintermånedene blir avhengig av forsyningene. Og tyskerne har nå fått forsyningslinjer opptil 2500 km. fra basene. Riktignok har tyskerne gjort meget for å ta alle muligheter i full bruk. Men man får et lite inntrykk av hvilke behov og vanskeligheter som melder seg, når en får høre at tyskerne i følge engelske og russiske beregninger bare til Stalingradfronten daglig trenger 2 800 tonn olje og bensin, og at de daglig får 50 000 tonn krigsmateriell. Så vidt B.B.C:s militærkronikør.

Fra Kaukasus meldes det at tyskerne ikke har kunnet notere noen nevneverdig framgang, selv om de setter store styrker inn. Det russiske forsvaret er effektivt og gjør selv mange motangrep.

Den degaullistiske sendemann i Russland har nå kommet til England og har redegjort for krigen i øst. Han sa at i vintermånedene vil guerilja-

troppene på ny få sin sjanse. De har fått store mengder våpen og er utlært i denne form for krigføring. - Videre nevnte han at tyskerne på østfronten hadde hatt over tre millioner falne og en million invalider. - Om den russiske moral sa han at den var "splendid", men også at de trengte mer hjelp fra sine allierte.

VESTFRONTEN: Hittil i oktober har det vært 6 flyangrep om natten mot Tyskland. De mål som sist ble bombet var Hannover og Kiel. I forløpne uke har det vært utfoldet livlig aktivitet over okkupert område om dagen. Sist fredag foretok 115 amerikanske og engelske bombefly eskortert av over 500 jagere et stort angrep på industrimål i Nord-Frankrike. 48 tyske jagere ble skutt ned. --- Churchill har i denne uken holdt en stor tale som har vært gjenstand for stor interesse fra alle kanter. Om den aktuelle situasjon sa han: 1) Russerne angriper med forbausende stor kraft fra Kaukasus til Leningrad. 2) August og september har vist en avgjort nedgang i senkningene. Og nybyggingen av skip overstiger senkningene. 3) Bombekastingen over Tyskland er større enn noensinne. 4) Amerikanske tropper kommer i stigende mengder til De britiske øyer. 5) Luftoverlegenheten øker for hver måned. 6) De allierte har kunnet notere viktig framgang i Stillehavet. - Hitlers lykke er avtagende og de allierte marsjerer framover. Men den uhyrligste og alvorligste fase står likevel igjen før seiren er sikret. - I Hitlers siste taler kunne en merke frykt, og frykt vil være Hitlers inspirasjon til de siste redselsgjerninger.

DETEJERNE ØSTEN: Kampene fortsetter på Salomonøyene hvor amerikanerne holder sine nye egne stillinger. Japanerne er tilføydd følelige tap under forsøkene på å dekke landgangene. 11-10 ble det meldt at en destroyer var senket mens en annen destroyer og en tung krysser var skadet. Og 14. okt. meldes det om en stor amerikansk flåteseir: Fly hadde oppdaget en større fiendtlig styrke, og amerikanske krigsskip gikk til angrep. 1 krysser 4 destroyere og et transportskip ble senket. Japanerne måtte snu, men fly opptok forfølgelsen, og ytterligere 1 krysser og 1 destroyer ble skadet. Selv tapte amerikanerne bare en destroyer. --- På New Guinea fortsetter australierne å forfølge de retirerende japanske styrker i Owen Stanley fjellene. Kokodapasset er gjenerobret. --- De alliertes flyvåpen utfolder livlig virksomhet. --- I Kina har det vakt glede at amerikanerne og engelskmennene på 21årsdagen for den kinesiske republikk har erklært at de for all framtid vil avstå fra sine eksterriotoriale rettigheter i Kina. Kineserne anser dette som et godt varsel om de framtidige retningslinjer i den internasjonale politikk.

Danmark har hittil på en pinlig oppsiktsvekkende måte stått på god fot med tyskerne. Men krisen har heller ikke unngått å ramme dem. Det er ikke småtterier hva tyskerne forlanger: 50 000 mann til østfronten, krigserklæring til Russland, større matforsendinger og mer arbeidshjelp til Tyskland. - Store mengder av Gestapo er kommet til landet, og de lokale nasister retter angrep på den danske konge, forresten ikke særlig originalt. --- Man kjenner ikke til det svar som tyskerne har fått, men man frykter at regjeringen har gått med på et kompromiss som setter tyskerne i stand til å gjennomføre noen av sine tidligere krav. --- Den alminnelige oppfatning i London er at dersom Danmark ikke nå inntar en fast holdning og setter seg til motverge, vil landet bli en av Hitlers Vasallstater.

DET NÆRE ØSTEN: Fra Egypt meldes det ikke om noen vesentlige forandringer på fronten. Derimot er det adskillig mer av flyvirksomhet mot aksers forsyningsbaser. Bildet er altså det samme som det praktisk talt uforandret har vært i tre måneder. - Men denne krigsskueplassen er så vidt viktig at den sikkert igjen vil bli sentrum for oppmerksomheten. Ved en eventuell tysk seir i Egypt vil tyskerne ha meget størresjanser for å kunne opprette en kontakt med japanerne, hvilket er det eneste som er i stand til å gi seiren til tyskerne, har Roosevelt sagt. Afrikafronten har nå etter at muligheten for en tysk-japansk kontakt gjennom Kaukasus er umulig gjort, fått øket interesse. Og for engelskmennene ville det bety meget om de kunne sikre sine forbindelser til Det fjerne østen ved å drive tyskerne ut av Afrika. Derfor er forberedelsene bak frontene så meget livligere. Det har f. eks. daglig ankommet gjennomsnittelig en titusentonner med utstyr til de britiske styrker via Suez. Så snart værforholdene tilater det kan en vente nye oppgjør i Afrika. Denne gang kanskje med en amerikansk aksjon fra vest?